
SPIS TREŚCI

1. Higiena osobista i zabiegi ogólnopielęgnacyjne	15
Higiena jamy ustnej	16
Zabiegi higieniczne jamy ustnej bez pomocy pielęgniarki	16
Pielęgnacja jamy ustnej pacjenta przez pielęgniarkę	17
Masowanie dziąseł	21
Czyszczenie zębów nitką (flossing)	22
Mechaniczne oczyszczenie jamy ustnej strumieniem wody	23
Oczyszczenie protez	24
Wkładanie i wyjmowanie protez zębowych	25
Źle dopasowane protezy zębowe	26
Okulary	26
Przechowywanie okularów	26
Kąpiel	27
Natrysk	28
Kąpiel w wannie	29
Kąpiel w łóżku	31
Mycie w łóżku	42
Wieczorne zabiegi pielęgnacyjne	42
Pomoc choremu w czasie zmiany koszuli	42
Nacieranie i masaż pleców	46
Pielęgnacja paznokci	48
Pielęgnacja włosów	48
Szampony	49
Suche szampony	49
Golenie	50
Ścielenie łóżka	51
Ścielenie wolnego łóżka	52
Ścielenie łóżka zajętego przez pacjenta	65
Odmiany ścielenia łóżka	73
Streszczenie	74
Rozważania dotyczące otoczenia pacjenta	74
2. Zapobieganie zakażeniu i uczuleniom	77
Mycie rąk	77
Przygotowanie skóry	81
Mycie chirurgiczne	83
Przygotowanie do mycia	84
Metody mycia chirurgicznego	84
Osuszanie dłoni i ramion za pomocą jałowego ręcznika	85
Zakładanie jałowego fartucha	85
Sposób zakładania rękawiczek	86
Metoda otwarta zakładania jałowych rękawiczek wielokrotnego użytku	86
Metoda otwarta zakładania jałowych rękawiczek jednorazowego użytku	87
Metoda zamknięta	88

Izolacja	90
Użycie fartucha	93
Użycie maski i nakrycia głowy	96
Środowisko wolne od kurzu	96
3. Optimum aktywności i bezpieczeństwa	98
Ułożenie	99
Ułożenie na plecach	99
Ułożenie na boku	102
Ułożenie na brzuchu	104
Zakres ruchów	104
Przenoszenie	109
Przeniesienie przez pociągnięcie na prześcieradło	110
Przenoszenie w trzy osoby	111
Przenoszenie przez cztery lub sześć osób	112
Urządzenia mechaniczne do przenoszenia chorych	113
Winda hydrauliczna	113
Urządzenia do obracania chorego	114
Uruchamianie	119
Pozycja siedząca	119
Przeniesienia z łóżka na fotel	122
Uruchamianie za pomocą urządzeń — urządzenia do chodzenia	122
Pomoce dodatkowe	126
Zakończenie krawędzi opatrunku gipsowego	126
Temblak	126
Elastyczny opatrunek brzucha	127
Pończochy elastyczne	129
Opaski elastyczne	130
Pończocha redukcyjna	133
Uchwyty ograniczające ruchy	133
Uchwyty improwizowane	134
Uchwyty dostępne w handlu	138
4. Oddychanie	141
Ćwiczenia oddechowe	141
Aparat do ćwiczenia głębokiego oddechu (Triflo II)	147
Butle do dmuchania	147
Drenaż ułożeniowy	149
Terapia inhalacyjna	152
Tlen	153
Inne gazy	164
Wilgotność	164
Nebulizatory do leków	165
Urządzenia do prowadzenia oddechu pod dodatnim ciśnieniem (oddech wspomagany)	166
Obsługa urządzeń IPPB	166
Specjalne aparaty do oddechu wspomaganego (IPPB)	168
Resuscytacja z użyciem aparatu do oddechu wspomaganego (IPPB)	176
Opieka nad czasową tracheostomią	181
5. Stosowanie leków	190
Podawanie leków doustnie, podjęzykowo i okołopoliczkowo	192
Wziewanie (inhalacje)	193
Krople i maści do oczu	194
Wkraplanie leku do uszu	196
Krople do nosa	196
Wprowadzanie leków przez zgłąbnik żołądkowy	196

Wprowadzanie leków do dróg moczowo-płciowych	198
Pęcherz moczowy	198
Cewka moczowa	200
Pochwa	202
Wprowadzanie leków do odbytnicy	202
Wstrzyknięcia	202
Wybór igły	203
Wybór strzykawki	204
Przygotowanie dawki leku	204
Wstrzyknięcia podskórne	210
Wstrzyknięcia domięśniowe	211
Wstrzyknięcia śródskórne	220
Podawanie dożylnych leków	220
Zniszczenie strzykawek i igieł	220
6. Zewnętrzne stosowanie leków i opatrunków	222
Maści i kremy	224
Nakładanie maści lub kremu na twarz	226
Nakładanie maści lub kremu na tułów i kończyny	226
Usuwanie z powierzchni skóry leku, strupów, złuszczonego naskórka i zaschniętej wydzieliny	226
Próbnego nałożenie maści	229
Płyny zmywające (lotiony)	229
Opatrunki	229
Kompresowanie	229
Kompresy pod ceratką	238
Długość i szerokość opatrunków	238
Stosowanie talków i pudrów w łóżku	239
Kąpiele w wannie	239
Kąpiele lecznicze	239
Stała kąpiel w wannie	242
Kąpiel lecznicza w łóżku chorego	244
Stosowanie leków na owłosioną skórę głowy	244
7. Zgłębnikowanie żołądka i karmienie mieszankami	247
Zgłębnikowanie żołądka	247
Wprowadzenie zgłębnika przez nos	252
Wprowadzenie zgłębnika przez jamę ustną	254
Podrażnienie związane ze zgłębnikowaniem	254
Usunięcie zgłębnika	256
Karmienie przez zgłębnik	258
Podawanie leków	258
Karmienie przez lejek	260
Zbiorniczki do karmienia niemowląt	260
8. Przetaczanie dożylnych płynów	262
Przygotowanie do nakłucia żyły	262
Nakłucie żyły igłą metalową	264
Nakłucie żyły igłą plastikową	268
Umocowanie kaniuli plastikowej	268
Wykorzystanie żył w obrębie dłoni	271
Unieruchomienie kończyny	271
Przetaczanie dożylnych płynów	272
Podłączenie drugiej butelki z płynem do zestawu za pomocą przewodu Y	273
Podawanie leków i umocowanie przewodów	273
Zestaw do połączenia drugiej butelki płynów	275

Urządzenia dodatkowe wmontowane w zestaw do przetaczania płynów	287
Zmiana zestawu do przetaczania dożylnego	289
Mechaniczne utrudnienie przepływu	290
Pielęgnacja miejsc wkłucia do żyły	291
Zakończenie wlewu dożylnego płynów	291
Pomiar ośrodkowego ciśnienia żylnego	292
9. Wydalanie	298
Opróżnianie jelit z zawartości (dekompresja jelit)	298
Wlewy doodbytnicze	299
Wlewy doodbytnicze przygotowane do użytku przez producenta	301
Przygotowanie sprzętu i roztworów w celu wykonania wlewu doodbytniczego	301
Wprowadzanie roztworu	305
Usunięcie zalegającego płynu z odbytnicy metodą syfonu	309
Stosowanie rurki odbytniczej	309
Zatkanie kałowe	309
Jelitowe przetoki brzuszne	311
Pielęgnacja skóry	313
Leczenie odczynu zapalnego skóry	314
Płukanie przetoki jelita grubego	315
Woreczki do zbierania wydzieliny z przetok jelitowych	318
Poszerzenie otworu przetoki jelitowej	323
Zwalczanie nieprzyjemnego zapachu	324
Przetoka jelitowa z mechanizmem zwieraczowym (woreczek Kocka, zbiorniczek jelitowy, ileostomia ze zbiorniczkiem)	324
10. Drenowanie i odsysanie	329
Drenaż pęcherza moczowego	329
Cewnikowanie u kobiet	331
Cewnikowanie u mężczyzn	336
Okresowe cewnikowanie pęcherza moczowego przez chorego	338
Pozostawienie cewnika w pęcherzu moczowym	338
Pobieranie próbek moczu	342
Stałe płukanie i drenowanie pęcherza moczowego	343
Drenaż wpływowo-odpływowy (tidal drainage)	345
Drenaż żółciowy	348
Drenaż klatki piersiowej	348
Drenaż podwodny (water-seal-drainage)	350
Regulowane ssanie	351
Urządzenia oparte na zasadach drenażu podwodnego i ssania elektrycznego	351
Pleur-evac	353
Elektryczne pompy ssące	353
11. Płukania	355
Płukanie oka	356
Płukanie ucha	357
Płukanie ust i gardła	357
Płukanie drenów	359
Płukanie drenów w przewodzie pokarmowym	359
Płukanie cewników moczowych	363
Dreny wprowadzone w czasie operacji	364
Rany	365
Płukanie ran na przedniej powierzchni ciała	365
Płukanie ran na tylnej powierzchni ciała	368
Spryskiwanie okolicy odbytu	368
Płukanie odbytu	368

Pielęgnacja krocza	369
Jałowa pielęgnacja krocza	371
Czysta pielęgnacja krocza	373
Płukanie pochwy	373
12. Regulacja wilgoci i ciepła	376
Zastosowanie zimna	376
Obmywanie alkoholem przy użyciu gąbki	377
Koce hipotermiczne	379
Miejscowe stosowanie zimna	381
Zastosowanie ciepła	383
Termofory z gorącą wodą	384
Światło	386
Gorące tampony	386
Ciepłe, wilgotne, jałowe okłady	391
Zastosowanie ciepła przy użyciu „Aquamatic K-pad” lub „Aquamatic K-module”	394
Suche, jałowe opatrunki	397
13. Postępowanie w przypadkach nagłych	399
Reanimacja sercowo-płucna	399
Udrożnienie dróg oddechowych i przywracanie czynności oddechowej	403
Stosowanie przenośnych przyrządów do sztucznego oddychania	406
Przywracanie oddychania u niemowląt i u dzieci	407
Sztuczne oddychanie przez sztuczne przetoki (tracheostomia)	409
Przywracanie czynności serca	410
Zewnętrzny masaż serca	410
Tamowanie krwawienia	412
Bezpośredni ucisk	413
Opaska uciskowa (krępulec)	414
Punkty ucisku (miejsca ucisku)	417
Rozejście się rany	417
Uszkodzenie oka	418
Skorowidz rzeczowy	420